

תת"ע 9622/05/19 - מדינת ישראל נגד משה קורן

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 9622-05-19 מדינת ישראל נ' משה קורן

לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המשיבה (המאשימה):
נגד
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד בר און

המבקש (הנאשם):
משה קורן

החלטה

בפני בקשה להטלת הוצאות ההגנה בתיק זה, על המשיבה, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין).

הרקע העובדתי

ביום 3.4.19, נרשמה כנגד המבקש הודעת תשלום קנס, בגין עבירה של אי מתן אפשרות להולך רגל, להשלים חצייתו בבטחה, בניגוד לתקנה 67(א) לתקנות התעבורה.

המבקש הגיש בקשה להישפט בגין הדו"ח ובויום 17.7.19, התייצב בבית המשפט ולאחר שכתב האישום הוקרא בפניו, כפר בביצוע העבירה. באותו מעמד, ציינה ב"כ המשיבה, כי קיים סרטון בתיק החקירה והמבקש יוכל לקבל עותק ממנו במשרדי המשיבה.

התיק נקבע לשמיעת ראיות ליום 18.11.19 והצדדים התייצבו וטענו טיעונים, כמפורט בפרוטוקול.

לטענת המבקש, כיוון שזוכה על ידי בית המשפט, לאחר שכפר בביצוע העבירה והמשיבה בחרה לחזור בה מן האישום ונוכח השעות הרבות שבזבז בגין תיק זה, יש מקום לחייבה בהוצאות.

המבקש לא פירט את הוצאותיו ולא תמך אותן בראיות כלשהן.

לטענת המשיבה, בתמצית, אין מקום להטיל עליה הוצאות, שכן ב"כ המשיבה פנתה מראש אל המבקש, עובר לדיון והודיעה לו כי בכוונתם לחזור מן האישום, ביקשה את הסכמתו ומסרה כי אינו צריך להתייצב בבית המשפט. המבקש הסכים תחילה, אך בהמשך, לאחר שבקשתו רשינוי עילת סגירת הדו"ח, מ"חוסר ראיות" ל"חוסר אשמה", נדחתה, חזר בו מהסכמתו והודיע כי יתייצב לדיון.

עוד נטען, כי המבקש אינו מדייק בטענותיו לגבי פרק הזמן שהמתין לקבלת הדו"ח מידי השוטרת, שכן מהסרטון שבתיק, עולה כי הדו"ח נמסר לידיו תוך 6 דקות ולא 17 דקות כפי שטען וכן, נטען כי המבקש מפריז בטענותיו לגבי זמן ההמתנה בבית המשפט ובמשרדי המשיבה.

לשיטת המשיבה, שהתייחסה גם לפסיקה רלוונטית, הרי שבנסיבות אלה, אין המבקש זכאי להוצאות על פי סעיף 80 לחוק העונשין ויש לדחות את הבקשה.

דין והכרעה

ברע"פ 4121/09, **שניא נ' מדינת ישראל**, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לתעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבהתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדיון לזכות בפיצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, ואילו השניה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להדגיש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט 'רשאי (...)' לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מאסרו או מעצרו". . סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברגיל בעלויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינת חוק".

בית המשפט העליון קבע כי: **"העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתוחמת צרה ודווקנית ביותר. הטוען לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדיון ולא די בחוסר סבירות סתם .. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות התביעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הראיות, ולכן**

התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני".

במקרה שבנדון, לא מצאתי "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" ברישום הדו"ח למבקש, בגין העבירה שבנדון.

בבית המשפט לא נחשף לחומר הראיות, אך לא תיתכן מחלוקת כי עדת התביעה רשמה דו"ח למבקש, בגין האישום האמור, לאחר, שכפי הנראה, התרשמה כי העבירה נעברה ואין בעובדה כי המבקש כפר בעבירה המיוחסת לו, כדי להשמיט כליל את היסוד לעצם רישום הדו"ח.

בפני בית המשפט לא הוצגו כל ראיות ולא נקבע פוזיטיבית כי המבקש אכן לא עבר עבירה.

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחרות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בפס"ד שגיא, כי היא: **"מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזוכה... ישנם שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)".**

בע"פ 1382/00 עמית בן ארויה נגד מדינת ישראל, התייחס בית המשפט העליון, לסוגיית פסיקת הוצאות בעבירות תעבורה ובפרט ביחס לעבירות תעבורה מסוג ברירת משפט בגין הנאשם בחר להישפט:

"הדברים האמורים נכונים במיוחד בנוגע לעבירות תעבורה מסוג של ברירת משפט. מדובר בעבירות קלות שעונשן קנס, והן אינן נושאות עמן סטיגמה פלילית. בהתחשב בכך, ונוכח השאיפה להקל את המאבק בעבירות התנועה הכוללות פוטנציאל לפגיעה בגוף וברכוש, קבע המחוקק סדרי דין מיוחדים של ברירת משפט, שתכליתם לעודד תשלום קנס ללא התדיינות, לפיכך תשלום הקנס נחשב להודאה באשמה, להרשעה ולנשיאה בעונש. לעומת זאת אם בחר המקבל הודעת תשלום קנס להישפט, הנטל על התביעה לשכנע כי ביצע את העבירה...זכותו של אדם לבחור במשפט ולהילחם על חפותו גם בעבירת תעבורה, ואולם הבחור להישפט נוטל על עצמו סיכוי לזיכוי אל מול סיכון שיהיה עליו לשאת בהוצאות משפט...במקרים שבהם זוכה הנאשם זיכוי "טכני" מחמת היעדר הוכחה, כגון כאשר לא הצליחה התביעה להביא עד מרכזי, או כאשר לא נמצאה הראיה הטובה ביותר להוכחה בלא קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את העבירה, הרי ככלל ובהיעדר נסיבות חריגות, כגון התרשלות של ממש מצד התביעה, לא ישופה הנאשם בגין הוצאותיו. זוהי בעינינו נוסחת האיזון הראויה בין זכותו של אדם להגנה במשפט לבין האינטרס".

ברע"פ 7452/13 פלוס נגד מדינת ישראל, נקבע:

"... בית המשפט רשאי (ולא חייב) לפסוק פיצוי והחזר הוצאות הגנה, כאשר מתמלאים, למצער, שני תנאים מצטברים: (א) הנאשם זוכה; (ב) והתקיימה אחת מבין שתי העילות המוזכרות בסעיף: (1) "לא היה יסוד להאשמה", או (2) שנמצאו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" (להרחבה בנושא ראו: ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל (15.01.2013); ע"פ 1382/00 בן ארויה נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 714, (2002) (להלן: עניין בן ארויה)). הנטל להוכחת קיומן של אחת משתי העילות הנזכרות בס"ק (ב) שלעיל רובץ על

עמוד 3

המבקש.... מעבר לאמור בפסקה 6 שלעיל - איננו סבורים כי קיימות פה "נסיבות אחרות המצדיקות" פסיקת פיצויים והוצאות הגנה. המבקש הואשם בעבירת תעבורה, מהסוג שאיננו נושא עמו סטיגמה פלילית, וההליכים שנהלו לא גררו פגיעה ממשית בזכויותיו של המבקש (עניין בן ארויה, בעמ' 719), מה גם שזיכויו של המבקש לא התבסס על ממצאים פוזיטיביים בדבר העדר אשמה. המבקש זוכה, בסופו של יום, מסיבה "טכנית" בלבד, וכלל הנסיבות במכלול אינן מצדיקות פיצוי המבקש או שיפוי (עניין בן ארויה, בעמ' 718-719)."

לא מצאתי בנסיבות המקרה כל עילה המצדיקה פיצוי המבקש בגין ההליך שהתנהל בפני.

ההליכים בתיק התנהלו במהירות ויעילות ואני דוחה על הסף את טענת המבקש, כי במועד ההקראה, המתין באולם **"למעלה משעתיים"** לתורו.

מתגובת המשיבה, כמפורט לעיל, נראה כי המבקש הפריז גם בטענותיו האחרות לגבי זמני המתנה.

בית המשפט העליון ציין כי ההליך בבית המשפט לתעבורה מצוי ברף התחתון של פגיעה בזכויותיו של נאשם.

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיאי: **"בסיכומו של דבר, חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון"**.

בנסיבות שפורטו לעיל, לא מצאתי כל טעם המצדיק הטלת הוצאות על המשיבה.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ז' כסלו תש"פ, 05 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.